

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1670/2024
17.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Катарине Јовановић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-630/22 од 14.11.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-95/24 од 05.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.12.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Катарине Јовановић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-630/22 од 14.11.2023. године и Вишег суда у Крагујевцу Кж1-95/24 од 05.09.2024. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 4К-630/22 од 14.11.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује без примене електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора. Према окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом „Б“ категорије и одлучено је о трошковима кривичног

поступка и имовинскоправном захтеву оштећених, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Кж1-95/24 од 05.09.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу и браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Крагујевцу 4К-630/22 од 14.11.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Катарина Јовановић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) и став 2. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновну одлуку и суђење првостепеном суду али пред потпуно измењеним већем или исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе. Предложено је да се досуде трошкови поступка и стављен је предлог у смислу члана 488. став 2. и став 3. ЗКП.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Врховном јавном тужиоцу, Врховни суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен и нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Катарина Јовановић у захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, наводима да је првостепени суд у изреци пресуде изменио чињенични опис из оптужног акта, па је уместо „претицање колоне возила“ како је то наведено у оптужби навео „претицање три возила“. У вези са изнетим, бранилац наводи да одредбом члана 420. став 1. ЗКП суд није везан оптужним актом у погледу правне квалификације дела, али јесте везан чињеничним описом дела и исти не може мењати.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног суда су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржано у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице – окривљеног АА и на исто кривично дело - тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да су, у односу на окривљеног, битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке пресуде са чињеничним описом радње дела датим у диспозитиву оптужног акта – оптужни предлог.

Тачни су наводи захтева за заштиту законитости да је у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу Кто-497/22 од 20.10.2022. године наведено да је окривљени критичном приликом „претицао колону возила“, док је суд у изреци пресуде навео „претицање три возила“. Према стању у списима предмета суд је на основу исказа сведока ББ утврдио чињенично стање у погледу чињенице да ли је била „колона“ или су била „три возила“ испред возила окривљеног.

Према томе, тиме што је у изреку пресуде унето уместо „претицање колоне возила“ „претицање три возила“, првостепени суд је чињенични опис дела само уподобио са чињеничним стањем утврђеним на основу доказа изведеног у току поступка, конкретно исказа сведока ББ а што је био и овлашћен да учини.

Дакле, суд се наведеном изменом у изреци пресуде кретао у оквирима оптужног акта при чему окривљени није оглашен кривим за теже кривично дело, нити за већу криминалну количину, нити степен кривице, односно није оглашен кривим за више криминалних активности и већу криминалну вољу од оне за коју је оптужен, нити је наведена измена извршена на штету окривљеног. На изнети начин, окривљени АА није доведен у неповољнији кривично процесни положај.

Сходно наведеном, Врховни суд налази да је чињенични опис у изреци првостепене пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужни акт заснива, а из којих произлазе законска обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, па су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен и нема законом прописан садржај.

Одредбом члана 484. ЗКП прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Одредбом члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се захтев за заштиту законитости може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и поступку пред апелационим судом – члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Бранилац окривљеног – адвокат Катарина Јовановић у захтеву за заштиту законитости као разлог подношења опредељује повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, а које су законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, наводи захтева браниоца окривљеног не садрже објашњење у чему се конкретно те повреде састоје, односно не образлаже се, на који начин су нижестепени судови правноснажним пресудама учинили означене повреде закона.

Сходно изнетом, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења разлога за подношење захтева за заштиту законитости, а што у случају подношења захтева за заштиту законитости због повреде закона члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, подразумева опредељење повреде због које се захтев подноси, као и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

Поред наведеног, бранилац окривљеног – адвокат Катарина Јовановић у захтеву за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 439. тачка 3) ЗКП. Наведену повреду образлаже наводима да је суд одлуком о кривичној санкцији, а имајући у виду све околности конкретног случаја, као и личност окривљеног изреченом казном изашао из оквира опште сврхе кривичних санкција. У вези са изнетим, бранилац наводи да је приликом одмеравања врсте и висине кривичне санкције окривљеном, суд у потпуности занемарио значај и карактер појединих нарочито олакшавајућих околности, а посебно допринос возача „Пежоа“ из којих разлога је изречена кривична санкција неадекватна.

На овај начин, иако се бранилац формално позива на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти у суштини указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП (при томе бранилац у образложењу захтева и сам нумерише наведену повреду), јер сматра да суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања.

Бранилац окривљеног адвокат Катарина Јовановић у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења означава и повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које су, такође, законом дозвољени разлози за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца. Међутим, образлажући наведене повреду, бранилац – адвокат Катарина Јовановић у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП оспоравајући чињеничне закључке суда везане за узрок настанка предметне саобраћајне незгоде, износећи сопствену оцену изведених доказа и то пре свега налаза и исказа стручног саветника, као и обављеног вештачења.

Поред изнетог, бранилац окривљеног указује и на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, наводима да разлози које даје првостепени суд нису јасни. Такође, нумерише и образлаже и повреду закона из члана 124. став 2. и 125. и 126. ЗКП.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, као и повреду закона из члана 441. став 1., члана 438. став 2. тачка 2) и члана 124, 125. и 126. ЗКП не представљају законом дозвољене разлоге због којих окривљени преко браниоца може поднети овај ванредни правни лек - захтев за заштиту законитости, због чега је Врховни суд, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Катарине Јовановић у наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић